

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

GRUNOPOST

**Verenigingsblad van de
*Philatelisten Vereniging
Groningen***

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

54e jaargang - nr 4 – sept/okt 2019

GRUNOPOST

Verenigingsblad van de Philatelisten Vereniging Groningen

Redactie : J.P.A.Tolsma, G.D. v. d. Molen, D.R. Van der Heide

Opmaak: G.D. v. d. Molen

VERSCHIJNT VIJF MAAL PER JAAR

CENTRUM PHILATELISTEN VERENIGING GRONINGEN

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

Tel. 050 - 525 96 10

Geopend elke woensdag van 10.00 - 16.00 uur

en zaterdag van 10.00 -12.30 uur

Website: [www. philatelist.nl](http://www.philatelist.nl)

ISSN: 2211-0925

Contributie: Phil. Ver. Groningen, afd. contributie,
rekening nr.: **NL98INGB0004491102**

Ledenadministratie: J.B. Steur, J. Ellenbergerstraat 14,
9746 AJ Groningen, tel. 050 - 5772457

^e
54 jaargang - nr 4 - oplage 360 – september/oktober 2019

Inhoudsopgave:

- blz. 1: Agenda ledenavonden 23 september en 28 oktober
- blz. 2: Van de redactie
- blz. 3: Veiling op 28 september. Wijziging contributie
- blz. 4: De Wendensche Kreispost
- blz. 8: De Hamburger Boten
- blz. 9: Pernau, stad in de Baltische Staten
- blz. 13: Het Panamakanaal
- blz. 18: Advertentie Rietdijk
- blz. 19: Advertentie POST NL
- blz. 20: Madras en Mysore, voormalige koninkrijken in India
- blz. 23: Enkele lokale Duitse uitgiften na 1945
- blz. 25: Slordigheid Post NL: Fouten op postzegelvelletje
- blz. 28: Activiteiten in de regio

De ledenavond van september zal worden gehouden op MAANDAG 23 september 2019 in het gebouw van de BSV Selwerd aan de Elzenlaan 72 te Groningen. De vergadering begint om 20.00 uur.

Van 19.00 tot 20.00 uur is er gelegenheid om te ruilen en kunt u de kavels van de kleine veiling inkijken.

AGENDA

1. Opening
2. Notulen van de ledenavond van 27 mei 2019
3. Ingekomen stukken
4. Mededelingen
5. Aanmelding nieuwe leden
6. Filatelistische nieuwtjes
7. Veiling
8. Pauze
9. Filatelistische lezing
10. Rondvraag
11. Verloting
12. Sluiting

De ledenavond van oktober zal worden gehouden op MAANDAG 28 oktober 2017 in het gebouw van de BSV Selwerd aan de Elzenlaan 72 te Groningen. De vergadering begint om 20.00 uur.

Van 19.00 tot 20.00 uur is er gelegenheid om te ruilen en kunt u de kavels van de kleine veiling inkijken.

AGENDA

1. Opening
2. Notulen van de ledenavond van 23 september 2019
3. Ingekomen stukken
4. Mededelingen
5. Aanmelding nieuwe leden
6. Filatelistische nieuwtjes
7. Veiling
8. Pauze
9. Filatelistische lezing
10. Rondvraag
11. Verloting
12. Sluiting

V.w.b. de lezingen: sprekers en onderwerp thans nog niet bekend.

Van de redactie

De zomer zit er weer bijna op en voor wie geen echte zonzonbidder is, lijkt dat geen slecht bericht. Er komt zo weer tijd voor andere activiteiten en natuurlijk voor filatelisten tijd om de stockboeken en albums weer eens open te slaan. De redactie heeft in de zomermaanden zeker niet stil gezeten behalve misschien voor het WK vrouwenvoetbal, maar werkte verder gewoon door. Bij het doorzoeken van stockboeken of dozen duiken altijd weer opmerkelijke zegels op die “erom vragen” eens wat nader bestudeerd te worden. U vindt daarvan de resultaten in dit nummer van de Grunopost.

Gerrit van der Molen heeft zich verdiept in zijn verzamelgebied India en de geschiedenis van de deelstaten Madras en Mysore uitgezocht, uiteraard aan de hand van zegels. Zijn andere verzamelgebied: Oost-Europa leverde o.a. een artikel op over de stad Wenden, dat aan het einde van de Eerste Wereldoorlog dan weer Duits en dan weer Russisch werd maar met een eigen postdienst waaraan we nog goed kunnen zien hoe het postverkeer over de platteland vroeger plaats vond.

Van oost naar west is in dit geval geen grote stap. In een ander album vonden we een serie over het ontstaan van het Panamakanaal, een revolutie in de scheepvaart aan het begin van de twintigste eeuw. De aanleg ervan is vanaf het begin een tragedie die duizenden arbeiders het leven kostte maar die door de ingreep van een aantal Amerikaanse ingenieurs en artsen toch tot een succes is geworden. Pas in 1978 hebben de USA de rechten op het kanaal aan Panama overgedragen.

De immer scherpe blik van Ernst Flentge ontwaarde op een velletje Van PostNL over “het Nieuwe Bouwen” een paar merkwaardige fouten die hij de lezer voorlegt.

Kortom: Van alles wat zowel in afstand als in tijd.

Dan nog een correctie: Toen onze oud-voorzitter, Jaap Kramer, uitgerust uit Kroatië terug kwam en de Grunopost opensloeg, zag hij meteen dat daarin een grote fout stond. In het tweede deel van het artikel over de politieke en postale ontwikkelingen in Joegoslavië staat bij de zegels met de figuur die zijn ketens afwerpt dat deze van Kroatië zouden zijn, zoals de geraadpleegde bronnen ook aangaven. Maar niets is minder waar, het blijken zegels van Slovenië te zijn, zoals ook de afgebeelde brief uit Slovenië afkomstig is. Excuses daarvoor!

De redactie hoopt dat dit veelzijdige nummer van de Grunopost u veel leesplezier oplevert en wellicht ook op het spoor zet van materiaal dat u nog niet (zo goed) kende maar dat hier even is toegelicht. Een mooi postzegelseizoen toegewenst.

De redactie

Veiling op 28 september

Op zaterdag 28 september wordt er weer een veiling gehouden in het centrum aan de Emmastraat 5 te Groningen.

Op deze veiling worden losse nummers, albums, stockboeken en dozen aangeboden.

Bezichtiging van de kavels is mogelijk op woensdag 25 september tussen 10.00 en 15.00 uur en op de dag van de veiling van 10.00 tot 13.15 uur. De veiling begint om 13.30 uur.

De kavellijst en de losse nummers zullen tijdig op de site van de vereniging worden geplaatst.

Niet-verkochte kavels kunnen alsnog worden gekocht op woensdag 2 oktober vanaf 12.30 uur in het centrum. De inzet wordt met één bod verhoogd.

Wijziging contributie

Tijdens de jaarvergadering van 25 maart jl. is door de leden, op voorstel van het bestuur, besloten de contributie van de vereniging per 1 januari 2020 te verhogen voor een periode van vijf jaar tot 50,-- euro per jaar mits betaald vóór 1 januari 2020. Daarna betaalt u geen 50,-- maar 55,-- euro.

Tevens zal de automatische incasso met ingang van die datum komen te vervallen. Dat lijkt vreemd maar de penningmeester voerde een aantal zwaarwegende argumenten aan die tot dit besluit hebben geleid:

1. Automatische incasso was vroeger gratis in tegenstelling tot overschrijvingen maar wordt nu door de banken ieder jaar zwaarder belast.
2. Voor het verwerken van automatische overschrijvingen is de aanschaf van speciale dure software voor de vereniging noodzakelijk.
3. Als leden van bank veranderen in de loop van het jaar wordt de contributie eerst afgeschreven van het oude banknummer waarna deze later weer gecorrigeerd wordt teruggeboekt. Daarna moet de penningmeester op zoek naar de vernieuwde bankgegevens.

Samenvattend: deze situatie zorgt voor veel kosten en voor heel veel extra werk voor de penningmeester. Daarom stelde hij voor deze wijze van overboeking, hoe gemakkelijk die ook voor u was, te laten vervallen. Tip: Als u uw overboekingen via internet betaalt, kunt u op de site van uw bank een opdracht geven ieder jaar in december automatisch de contributie over te maken. U kunt het dan niet vergeten en hoeft er verder niet meer over na te denken.

Ad Weening, penningmeester

De Wendenschen Kreispost

Een aantal jaren geleden heb ik enkele artikelen gewijd aan de Baltische Staten. Daarin ging het met name over de provincies Kurland en Lijfland. Af en toe kom je wel eens een zegel uit die gebieden tegen. In dit geval gaat het om de Wendenschen Kreispost.

De stad Wenden ligt in de provincie Lijfland in Letland en heet tegenwoordig Cēsis.

De Wendenschen Kreispost was een postdienst bestemd voor de stad Wenden en omgeving. Deze postdienst was actief tussen 1862 en 1903 en werd gebruikt door de grootgrondbezitters van het gebied. Zij waren waarschijnlijk ook de enigen die konden lezen af schrijven. De plattelandsbevolking was grotendeels analfabeet. In die periode behoorde het gebied, in tegenstelling tot eerder en later, tot het Keizerrijk Rusland. De meeste inwoners spraken Duits wat tot gevolg had dat dit ook de voertaal werd bij de postdienst. De eerste zegels die werden uitgegeven waren dan ook van een Duitstalige tekst voorzien. (afb. 1) Toen Wenden in de tweede helft van de negentiende eeuw door het Keizerrijk Rusland werd geannexeerd verschenen de zegels met de Russische inschriften. (afb. 2)

Afb. 1, Duits inschrift

Afb. 2, Russisch inschrift

Hoewel Wenden geen officiële toestemming had om eigen zegels uit te geven werden er toch een aantal emissies uitgegeven. In de Michel-catalogus zijn ze te vinden bij de Russische stadspost.

De postdienst was een aanvulling op de Russische postdienst, die alleen in de steden maar niet op het platteland brieven bezorgde. Toen de Russische postdienst dat wel ging doen, werd de Kreispost dan ook opgeheven. De brieven die met lokale postzegels waren gefrankeerd, werden door de postbode meegenomen op zijn ronde langs de landgoederen en daar door hem bezorgd. Ze kwamen dus zelden langs een postkantoor. De postzegels zijn dan ook vrijwel nooit afgestempeld op een postkantoor maar meestal voorzien van een kras

met de pen of het potlood die de postbode bij zich had, als teken van ontwaarding. (afb. 3)

Ondanks het feit dat de post maar zelden via een postkantoor werd verzonden, was er wel een frankeertarief verschuldigd. Een brief tot maximaal

Afb. 3, Penontwaarding

12,8 gram kostte 2 kopeken. Voor elke 12,8 gram die de brief of het poststuk zwaarder was, moest 2 kopeken meer worden betaald. Deze zwaardere poststukken en pakketpost kwamen niet veel voor. (afb. 4) De meeste zegels die bekend zijn hebben dan ook een frankeerwaarde van 2 kopeken.

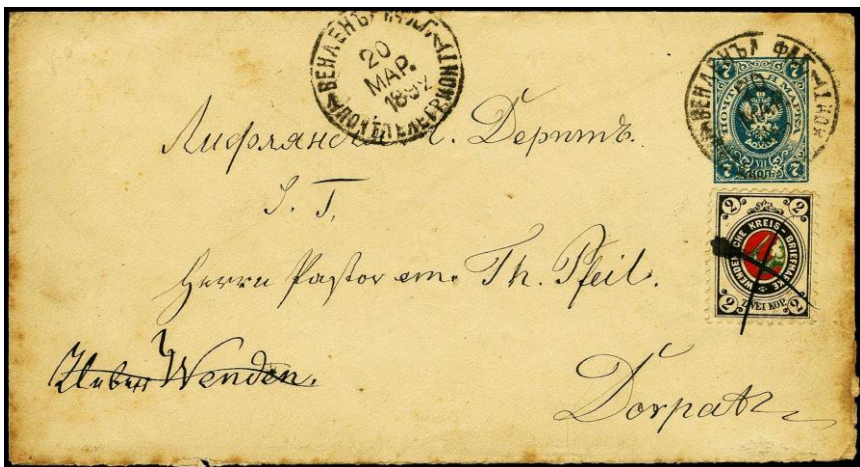
Afb. 4, Zegel voor pakketpost

Als de post niet was bestemd voor de Kreis Wenden, het grondgebied waartoe Wenden behoorde, moest het gangbare Russische tarief worden betaald. Dat tarief was eerst 10 kopeken, later 8 kopeken en ten slotte 7 kopeken voor een brief, en eerst 5 kopeken, later 4 kopeken en uiteindelijk 3 kopeken voor een briefkaart. De porto moest worden voldaan met gangbare Russische postzegels. Daarnaast moest een zegel van 2 kopeken van de Wendenschen Kreispost worden bijgeplakt. Alleen als de afzender het poststuk in de stad bij het postkantoor inleverde of in een brievenbus gooide, was een zegel van de Kreispost niet nodig. Dit bijplakken was een toeslag voor het inschakelen van de postbode. Als een poststuk was gefrankeerd met een Russische en een Wendense zegel, werd de Russische doorgaans vernietigd met een stempel en de Wendense met de pen. Voor de verzending van pakketten werden aparte zegels gebruikt. (afb. 4, 5 en 6)

De brieven van de afbeeldingen 5 en 6 hebben de aantekening “Über Wenden”. Deze brieven kwamen uit de directe omgeving wat er op wijst dat post afkomstig uit de regio (Kreispost) alleen via Wenden verzonden kon worden door deze brieven mee te geven aan de postbode die ze afleverde op het postkantoor.

Afb. 5, Postzegel uitgegeven door de Wendensche Kreispost in 1875. De arm met het zwaard was het wapen van het district Wenden, beter te zien op afbeelding 2. De brief is tevens voorzien van de aanduiding: Über Wenden. Eén zegel met penvernietiging, de andere middels afstempeling

Afb. 6, Met de aanduiding Über Wenden. Eén zegel met penvernietiging, de andere met afstempeling

Afb. 7, Brief verzonden via Wenden naar Riga.
 Eén zegel met penvernietiging, de anderen met afstempeling

Zegel 4 van Kurland

Op brieven uit de voorfilatelie (dus zonder postzegel) staat soms: "Loont de bode". In wezen was de zegel van de Kreispost Wenden ook bedoeld als een vergoeding aan de postbode.

Gerrit van der Molen

Lit.: Artikelen uit Wikipedia,
 Michel-catalogus,
 Zegels gedeeltelijk eigen verzameling

De Hamburger Boten

Vele scheepvaartmaatschappijen gebruikten eigen zegels voor de verzending van brieven en/of pakketpost. Regelmatig zie je hier voorbeelden van. Zo als de Scheerenbeck-zegels. Dit zijn zegels die zijn uitgegeven door C. Hamer, H. Scheerenbeck, W. Krantz, Th. Lafrentz en Ch. van Diemen. De meeste van deze zegels werden alleen uitgegeven voor postzegelverzamelaars. Vanaf 1862 werkte Scheerenbeck onder de naam "*Instituut Hamburger Boden H. Scheerenbeck*". Dit instituut heeft ongeveer één jaar bestaan. In dat jaar werd gebruik gemaakt van vier zegels met verschillende waarden. Ook zijn van deze zegels meerdere herdrukken en vervalsingen bekend.

De vier zegels van het Instituut Hamburger Boten, uitsluitend voor intern gebruik bij het Instituut Hamburg Boden H. Scheerenbeck

Deze uitgifte werd de inspiratie voor meerdere bedrijven om ook eigen zegels uit te geven die alleen bestemd waren voor intern gebruik. Dit idee werd later geperfectioneerd door de firma Krantz en Lafrenz, die begon met het uitgeven van zegels zonder daarbij een postdienst te exploiteren. Voor de verzamelaar van stadspost en/of privépost zijn deze zegels een leuke aanvulling op hun verzameling.

Gerrit van der Molen

Pernau, stad in de Baltische Staten.

Pärnu, de huidige naam van de stad Pernau, ligt in het zuidwesten van Estland. De stad ligt aan de monding van de gelijknamige rivier in de Golf van Riga, ongeveer halverwege Tallinn en Riga. De stad telt circa 45.000 inwoners en is daarmee de vijfde van Estland. Het is de hoofdstad van de provincie Pärnumaa.

Pärnu wordt vanwege zijn strand en talrijke zomerse festivals ook wel de "Zomerhoofdstad van Estland" genoemd. Het is bovendien een kuuroord met een verleden dat teruggaat tot 1838, toen daar het eerste kuurbad werd geopend.

Kart van Estland met Pernau

Het huidige Pärnu is ontstaan uit twee nederzettingen.

Vana-Pärnu was halverwege de dertiende eeuw het centrum van een bisdom, dat in 1263 door "heidense" Litouwers werd geplunderd. Daarop vestigde de bisschop van Vana-Pärnu zich in het noordelijker gelegen Haapsalu. Deze aan de andere kant van de rivier gelegen nederzetting heette oorspronkelijk Embecke en was ontstaan rond een burcht van de Duitse Orde van de Zwaardbroeders. Deze plaats kreeg in 1318 stadsrechten en werd lid van het Hanzeverbond. De Duitsers noemden de stad Pernau. In 1599 werd onder Pools bewind Oud-Pärne samengevoegd met Embecke.

Nadat de Zweden het gebied hadden bezet, brak vanaf 1617 de voorspoed voor de stad aan. Van 1699 tot 1710 was de Universiteit van Tartu (Academia Gus-taviana Carolina) naar Pärnu overgeplaatst, maar tijdens de Grote Noordse Oorlog van 1700 tot 1721 moest de Universiteit haar deuren weer sluiten. Deze oorlog verliep rampzalig voor de stad: slechts 36 burgers overleefden de oorlog en de pest. Bij de Vrede van Nystad kwam de stad onder Russisch bestuur (Gouvernement Lijfland) en kreeg het de naam Pernov. In Pernov heeft Abraham Hannibal gewoond, een Eritreër, die een beschermeling was van Peter de Grote en een voorvader van Aleksandr Poesjkin.

In de 18e en 19e eeuw ontwikkelde Pernov zich onder Russisch bewind tot een havenstad, die onder het bewind van Catharina de Grote zelfs Reval, het huidige Tallinn, overtrof.

In de jaren 30 van de 19e eeuw werd Pernov langzamerhand een kuuroord. In 1838 werd het eerste kuurbad geopend. In 1843 zag men Pernov niet langer als een strategische stad. De versterkingen werden grotendeels geslecht en de overgebleven delen werden gebruikt voor promenades. De stad werd in die tijd uitgebreid met industrie.

Van 1900 tot 1915 was in Pärnu de belangrijke cellulosefabriek, Waldhof, gevestigd.

In de loop van de Eerste Wereldoorlog werd Pernov in 1915 belegerd door Duitse schepen en uit angst voor een Duitse landing besloot de commandant van de stad de Waldhof-fabriek op te blazen. De Bolsjewieken hadden hun zinnen ook gezet op de stad, maar in plaats daarvan bezetten Duitse troepen op 25 februari 1918 toch de stad, wat bij de Vrede van Brest-Litovsk op 3 maart 1918 bevestigd werd.

Onder Ests bestuur (1919-1940) werd de stad hernoemd tot Pärnu en werd er ingezet op een grootschalige ontwikkeling van de textielindustrie en de metaalbewerking. Ook werd er een vlasfabriek geopend. In 1924 deed de Communistische Partij van Estland een poging tot munitie in de stad, maar de opstand werd neergeslagen in het stadscentrum, waardoor de poging mislukte. In Pärnu werden in die tijd vele villa's, hotels, cafés en restaurants en een casino geopend. In 1937 woonden ongeveer 7.000 mensen in de stad, waaronder meer dan 4.000 buitenlanders. In 1939 werd de 100e verjaardag van de plaats als kuuroord gevierd, waarbij een serie gedenkpostzegels werd uitgegeven.

Door het Molotov-Ribbentropact werd Estland toegedeeld aan de Sovjet-Unie en de Baltische Duitsers geëvacueerd. In 1940 trokken troepen van het Rode Leger de stad binnen, waar op 20 juni 1940 het Sovjetregime werd uitgeroepen. Vervolgens begon een grootschalige onderdrukking van de inwoners van de stad. De industriële bedrijven werden genationaliseerd. Aan het

begin van Operatie Barbarossa, werd de stad op 8 juli 1941 door Duitse troepen bezet. Op 23 september 1944 was het Rode Leger weer terug en werd het Sovjetregime hersteld. In de jaren na de oorlog werd een belangrijke visverwerkingsfabriek gebouwd in de stad. De textielindustrie groeide weer en de bosbouw en het kuuroord werden verder ontwikkeld. Door haar ligging trok de stad elk jaar duizenden kuuroordgasten uit alle delen van de Sovjet-Unie.

Nadat Estland in 1991 zijn onafhankelijkheid herkreeg, werden veel Russische straatnamen vervangen en kregen weer de oorspronkelijke naam.

Het oudste bouwwerk van Pärnu is de Rode Toren, die deel uitmaakte van de oude stadsmuur. Ook van de door de Zweden aangelegde vestingwerken zijn nog gedeelten over, waaronder de Tallinner Poort uit 1686. De voornaamste straat van de stad, de Rüütli, kwam ook onder Zweeds bewind tot stand, inclusief het voornamelijk huis van de koopman Christian Heinrich Mohr (1681). Hier overnachtte tsarina Catharina de Grote in 1741. Zij schonk de stad de orthodoxe Catharinakerk uit 1768, die aan haar is opgedragen. Iets ouder is de Elisabethkerk van 1747, een van de belangrijkste barokkerken in Estland, die haar naam kreeg ter ere van tsarina Elisabeth.

De Catharinakerk

Zegels van Pernau, met resp. "normale" opdruk, verschoven opdruk en kopstaande opdruk

Brief met twee zegels van Pernau en één zegel Veldpost Deutsches Reich

Bij het bestuderen van de bronnen enz. ontcom je er niet aan dat bij het uitwerken er altijd weer zaken voorkomen, zoals de Duitse Orde, die ik ook al eerder heb genoemd. In dit geval wat ik een aantal jaren geleden schreef over Kurland en Lijfland en onlangs nog over Dorpat. Dat weerhoudt mij er echter niet van om me af en toe te verdiepen in de geschiedenis van de Baltische Staten.

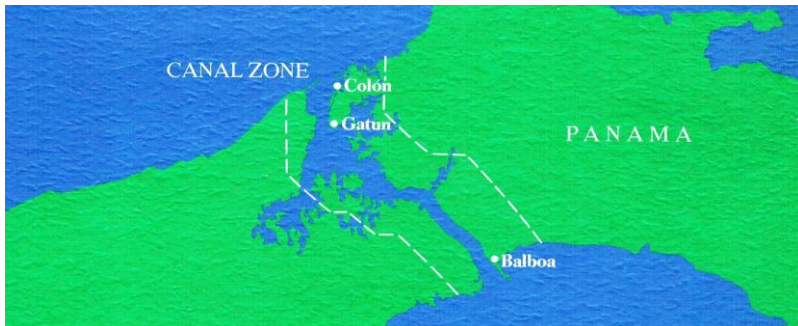
Gerrit van der Molen

Lit.: Diverse artikelen uit Wikipedia, zegels: deels eigen verzameling Baltische Staten

Het Panamakanaal

Eeuwenlang droomden de zeevarende landen van een verbinding tussen de Atlantische Oceaan en de Stille Oceaan maar pas in 1898 werd de noodzaak van die verbinding duidelijk zichtbaar. In dat jaar, tijdens de Spaans-Amerikaanse oorlog moest het slagschip U.S. Oregon 14.000 mijl in twee maanden afleggen om vanuit Californië naar Florida te varen. Het was duidelijk dat als de Verenigde Staten alert wilden zijn in tijden van oorlog en een gunstige handelsroute wilden hebben in vreedetijd, ze òf twee oorlogsvloten moesten bouwen òf een kanaal moesten graven.

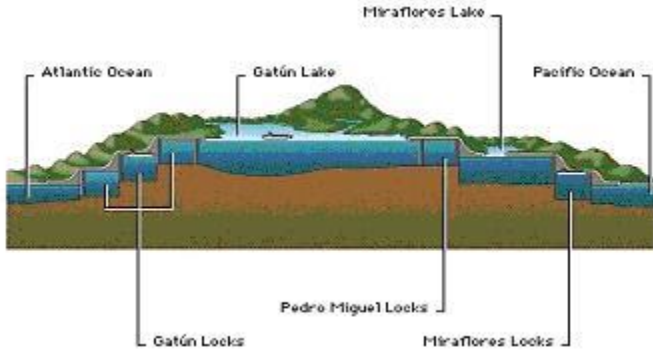
Dat kon niet zo maar omdat er zich allerlei complexe internationale problemen voordeden maar in 1903 was het zover dat de pas onafhankelijk geworden staat Panama een verdrag ondertekende met president Theodore Roosevelt over de aanleg van het kanaal waarmee twee jaar later een begin werd gemaakt. Het zou negen jaar kosten voor het kanaal gereed was. Verschrikkelijke hitte, aardverschuivingen, technische problemen en ziektes die duizenden arbeiders troffen maakten de aanleg tot een hel. Het gehele project dreigde te mislukken tot een aantal specialisten zich met de bouw van het kanaal ging bemoeien. De belangrijkste waren: H. F. Hodges die de leider werd van de Isthmian Canal Commission die toezicht hield op de voortgang van de bouw. George Washington Goethals, een briljante ingenieur en organisator, Dr. W. C. Gorgas die de dodelijke tropische gele koorts wist te bedwingen en John F. Stevens die het revolutionaire sluizensysteem ontwikkelde.

Kaart van Panama en Kanaalzone met het Panamakanaal

Toen het Panamakanaal op 15 augustus 1914 werd geopend werd pas duidelijk hoeveel duizenden zeemijlen konden worden bespaard. De afstand over zee van New York naar San Francisco werd 8000 zeemijl korter en de route van New York naar westkust van Zuid-Amerika 4000 zeemijl. Er werd een

vedrag gesloten waarbij de Verenigde Staten de Kanaalzone voor eeuwigdurend leasden met de bepaling dat het kanaal "open en vrij was voor handels- en oorlogsschepen van alle landen onder dezelfde voorwaarden". Meer dan zestig jaar lang is het kanaal een passage van onschatbare waarde geweest voor alle scheepvaart ter wereld en ondanks de vele na-oorlogse technologische ontwikkelingen is het nog steeds een van de grootste prestaties van de mensheid.

Dwarsdoorsnede van het Kanaal

Deel van het Kanaal

Sluis in het Kanaal

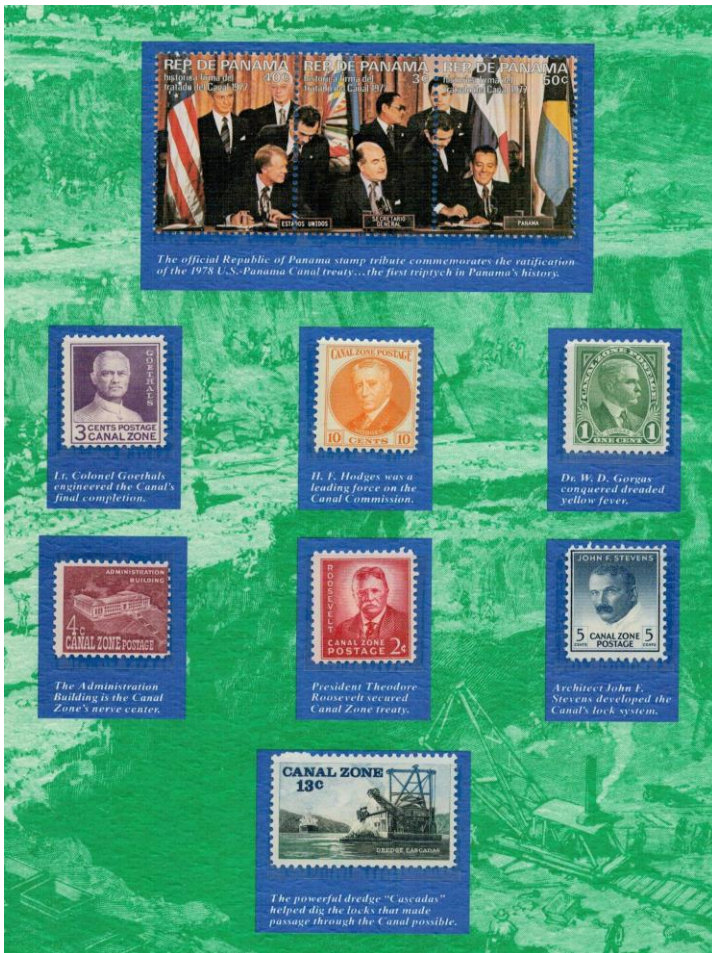

Eerste-dag envelop

In 1978 is een nieuw verdrag tussen Panama en de Verenigde Staten gesloten dat het einde van een tijdperk markeert en de start vormt van een nieuwe Pan-Amerikaanse relatie. Door een wet die het Amerikaanse Congres heeft aangenomen is de Kanaalzone vanaf het jaar 2000 overgedragen aan de republiek Panama. Ter gelegenheid van de overdracht hebben zowel de

Kanaalzone als de republiek Panama postzegels uitgegeven. De Kanaalzone eerde de ontwerpers en uitvoerders van het project met een zegel, evenals president Theodore Roosevelt. Daarnaast is er een afbeelding van de baggermachine "Cascadas" die de blokkades in het landschap uitgroef waarmee de doorgang in het kanaal mogelijk werd. Het zijn meteen de laatste zegels die de Kanaalzone heeft uitgegeven omdat die nu onder de republiek Panama valt.

De eerste-dag-envelop is per schip door het Panamakanaal vervoerd en is afgestempeld op 16 juni 1978 ter gelegenheid van het bezoek van president Jimmy Carter aan de Kanaalzone.

Souvenirsheet

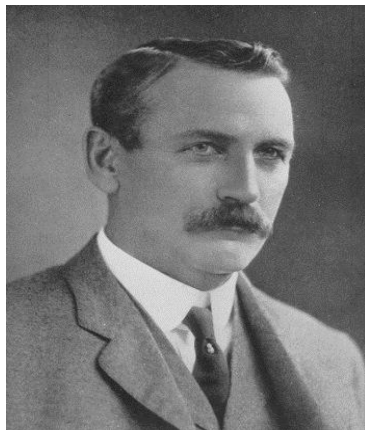
H.F. Hodges

G.W. Goethals

W.C. Gorgas

J.F. Stevens

In de eerste driedubbele combinatie van de republiek Panama wordt de ondertekening van de overdracht van de Kanaalzone afgebeeld. Hier is aan de linkerkant de Amerikaanse president Jimmy Carter nog te herkennen.

John Tolsma

Rietdijk

A° 1919

Postzegel- en Muntveilingen

- Een betrouwbare taxatie van uw verzameling?
- Een hoge opbrengst via een internationale veiling?
- Een gedegen en correcte afwikkeling van uw levenswerk?

Laat **Rietdijk** uw partner zijn!

In **april** en **november** telkens een grote postzegelveiling en in **juni** en **december** telkens een grote muntveiling.

Wij zijn doorlopend op zoek naar **postzegels** en **munten**!

Voor **grote** inzendingen komen wij graag naar u toe!

Bel: **070-364 79 57**

of mail: **info@rietdijkveilingen.nl**

Adres Noordeinde 41 (schuin t.o. paleis)
2514 GC 's-Gravenhage

Telefoon **070-364 79 57** (postzegelveiling)
070-364 78 31 (muntveiling)

Fax 070-363 28 93

Internet www.rietdijkveilingen.nl

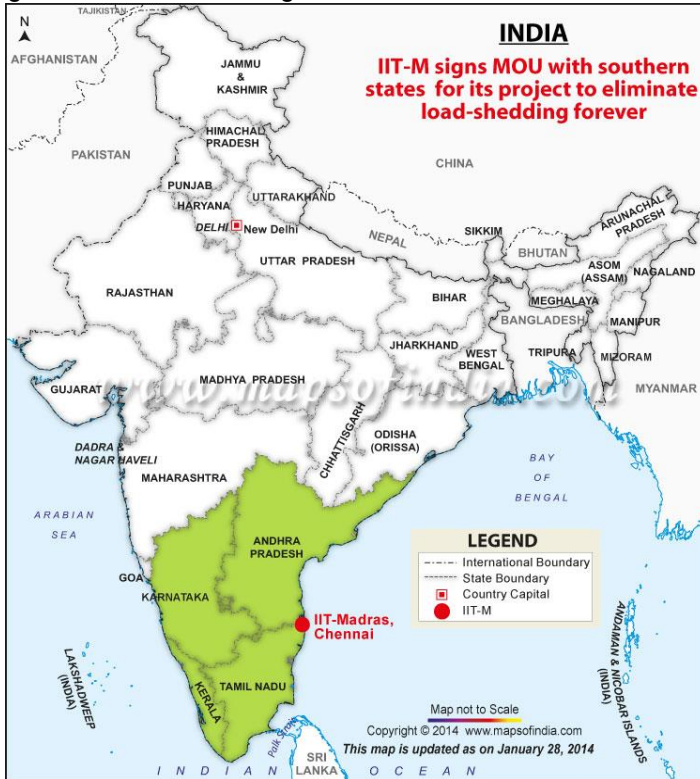
E-mail info@rietdijkveilingen.nl

Madras en Mysore, voormalige koninkrijken in India

India, een land met meer dan één miljard inwoners, bestaat uit meerdere deelstaten. Eén van deze deelstaten is Tamil Nadu met als hoofdstad Madras. Het is qua inwonertal de vijfde stad van India. De stad is gelegen in het oosten van India en ligt aan de Golf van Bengalen.

Kaart van India met de deelstaten

Zowel voor de economie als voor het spoorwegvervoer neemt Madras een zeer belangrijke plaats in. Er zijn grote textiel fabrieken, chemische installaties, automobiefabrieken en leerlooierijen. Veel buitenlandse bedrijven hebben hun klantenservice, IT-afdeling en/of personeelszaken in de stad gevestigd, wat voor veel werkgelegenheid voor de plaatselijke bevolking zorgt. Wie zou verwachten dat vanwege de gunstige ligging aan de zee de visserij een belangrijke inkomstenbron zou zijn, komt bedrogen uit. Er wordt relatief maar weinig aan visserij gedaan. Wel biedt de haven goede vervoersmogelijkheden naar de rest van de wereld. De luchthaven Chennai International Airport is de op drie na grootste luchthaven van India.

Madras werd grotendeels gesticht en gebouwd rond het fort van St. George, een Britse buitenpost waar de Britse Oost-Indische Compagnie tot 1773 een basis had. Daardoor werd de stad een belangrijk Brits handelscentrum. In 1746 kwam de vesting in Franse handen, maar al twee jaar later wisten de Britten deze weer te heroveren.

Aan het eind van de 18e eeuw was Madras uitgegroeid tot een belangrijke Britse havenstad en werd de stad het bestuurlijke hoofdkwartier van het omliggende gebied. Vanuit de stad wisten de Britten het zuiden van India steeds meer te overheersen. Toen de Britten uiteindelijk de controle kregen over bijna de gehele regio, werd Madras de hoofdstad.

Na de onafhankelijkheid van India in 1947 werd de stad de hoofdstad van de In 1996 veranderde het staatsbestuur de naam van de stad in *Chennai*, maar in het Nederlands blijft de oude naam Madras gebruikelijker.

Hoewel bij velen misschien niet bekend, komen uit Madras personen die inmiddels wereldberoemd zijn geworden, zoals de zanger Engelbert Humperdinck en de schaker Viswanathan Anand. Ook de eerste drummer van de Beatles, Pete Best, is geboren in Madras.

Viswanathan Anand,

op postzegel

Engelbert Humperdinck

Waarom aandacht voor Madras? Toen ik onlangs in het bezit kwam van enkele zegels van Madras was mijn belangstelling direct gewekt om me hier in te verdiepen. In het zelfde stockboek trof ik ook nog enkele zegels aan van Mysore, eveneens een voormalig koninkrijk in India. Mysore ligt in het westen van India, ongeveer halverwege Goa en de zuidpunt van India.

Mysore werd in de 16e en 17e eeuw geregeerd door de Wodeyardynastie. De radja's uit deze dynastie waren vazallen van het Vijayanagararijk tot de val van Vijayanagara in 1565. De oudste inscriptie waarin de Wodeyars voorkomen, komt uit de tijd van Achyuta Deva Raya van Vijayanagara (1529-1542).

Mysore vormde een serieuze bedreiging voor de koloniale ambities van de Britten, die na hun overwinning op de Fransen tijdens de oorlogen om de Carnatic (1744-1763) de belangrijkste Europese macht in India waren geworden. Mysore's controle op de specerijenhandel langs de Malabarkust was dan ook een doorn in het oog van de Britten.

Zegel van Madras en zegel voor fiscaal gebruik van India afgestempeld in Madras

In tegenstelling tot andere staten had Mysore een goed uitgerust leger dat getraind was in moderne oorlogsvoering. Mysore voerde tussen 1767 en 1799 vier maal oorlog met de Britten, aanvankelijk met succes. In de eerste oorlog tussen Mysore en de Britten (1767-1769) vielen de Britten en hun bondgenoot, de nizam (heerser) van Haiderabad, Mysore binnen.

Twee zegels van Mysore

Na meerdere oorlogen annexeerden uiteindelijk de Britten een groot deel van Mysore. De staat werd een vorstenland binnen Brits-Indië en de Wodeyardynastie werd hersteld. In 1830 werd de hoofdstad verplaatst naar Bangalore. Bij de onafhankelijkheid van India in 1947 gingen alle prinsdommen, waaronder Mysore, op in de republiek India. Mysore werd een deelstaat, die na de reorganisatie van de staten in 1956 werd vergroot en in 1973 werd hernoemd tot Karnataka. De laatste koning, Jayachamaraja Wodeyar Bahadur, werd de eerste gouverneur van Mysore.

Gerrit van der Molen

Lit.: diverse artikelen uit Wikipedia

Enkele lokale Duitse uitgiften na 1945

Het spreekt voor zich dat na de val van het Derde Rijk in april 1945 er geen postzegels meer van het Duitse Rijk met of zonder opdruk meer gebruikt konden worden. In de deelstaat Sachsen mochten, bij gebrek aan geldige zegels, vanaf 29 oktober tot 10 december 1945 verschillende Duitse lokale uitgiften gebruikt worden om te frankeren. Vanaf 11 december 1945 mochten alleen nog geldige uitgiften uit de Sovjet-bezettingszone gebruikt worden, die vermoedelijk vanaf eind december 1945 ook in de deelstaten Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern en Thüringen geldig waren.

Een voorbeeld daarvan uit Sachsen zijn de zegels van Cottbus, die alleen door het stadsbestuur verkocht mochten worden maar door de post frankeer-geldig waren verklaard. Het thema van de zegels met toeslag is vrijwel steeds Wiederaufbau, dus wederopbouw. De toeslag was hard nodig om de verwoeste stad weer enigszins bewoonbaar te maken. De zegels die hierbij afgebeeld zijn, hebben dan ook extreem hoge toeslagen, bijv. 1 pfennig + 2 Mark of 12 pfennig + 25 Mark. De oplagecijfers van deze zegels zijn niet bekend maar die zullen ongetwijfeld niet erg groot geweest zijn. Het spreekt voor zich dat deze zegels op brief nauwelijks voorkomen.

Twee zegels met forse toeslag

In andere plaatsen zoals Dessau en Eilenburg werden door particuliere instanties zg. Spendenmarken uitgegeven, zegels die er uit zien als postzegels met een frankeerwaarde en een toeslag. Ze hebben echter geen frankeerwaarde en kunnen dus niet op brief gebruikt worden. Ze zijn louter bedoeld om geld in te zamelen voor de (soms private) wederopbouw.

Enkele zegels met toeslag

Dat er toch zegels op brief voorkomen is te danken of te wijten aan onachtzaamheid, onverschilligheid of welwillendheid van de postbeambte die de stempels heeft geplaatst. Deze zegels mogen dan ook niet als lokale uitgiffen in de catalogi worden opgenomen.

Serie met horizontale opdruk

Serie met schuine opdruk

Zegel op briefstukje met verschoven opdruk

Twee series van Dessau m.b.t. de wederopbouw

Opmerkelijk is het voorkomen van zowel een horizontale als een schuine opdruk op de zegels van Eilenfeld. De linkerkant van een postzegelvel heeft de schuine opdruk gekregen, de rechterhelft de horizontale. Dat was een slimme truc om de verkoop te bevorderen want zo kon men verschillende combinaties van zegels vormen door paartjes met schuine en horizontale opdruk te maken.

John Tolsma

Zegels: Gerrit van der Molen, verzameling Deutsches Reich

Slordigheid Post NL: Fouten op postzegelvelletje

Vorig jaar kwam er een postzegelvelletje uit over architectuur “*het Nieuwe Bouwen*”. Op de zegels staan afbeeldingen van bekende gebouwen in Nederland die gerealiseerd zijn tussen 1916 en 1935. Het heette “*het Nieuwe Bouwen*” omdat de technische ontwikkelingen en het gebruik van beton, staal en glas het voor het eerst mogelijk maakte dergelijke hoge(re) gebouwen neer te zetten.

ARCHITECTUUR NIEUWE BOUWEN

HET NIEUWE BOUWEN SPEELDE ZICH VOORNAMELIJK AF TUSSEN 1916 EN 1929. KENMERKEND IS FUNCTIONALITEIT, HET ONTBREKEN VAN VERSIERINGEN, HET GEBRUIK VAN MODERNE TECHNIEKEN EN MODERNE MATERIELEN (BETON, STAAL EN GLAS). VOLGENS DE ARCHITECTEN WERD DE SCHOONHEID VAN EEN GEBOUD BEREIKT DOOR ZUIVERE VERHOUDINGEN, SYMMETRIE EN HERHALING. HERKENBAAR VOOR HET NIEUWE BOUWEN ZIJN: PLATTE DAKEN, WITGEPLEISTERDE GEVELS, LICHT (MET KUNSTMATIGE VERLICHTING 'S NACHTS), LUCHT EN RUIMTE (DOELMATIGE INDELING).

<p>VAN NELLEFABRIEK ROTTERDAM, 1931 L.C. VAN DER VLUOT, J.A. BRINKMAN</p>			<p>WOONHUIZEN UTRECHT, UTRECHT, 1931 G. TH. RIETVELD</p>
<p>SANATORIUM ZONNES TRAAAL SILVERSUM, 1928 J. DUIKER, B. BLUJOT</p>			<p>WARENHUIS SCHUNCK HEERLEN, 1933 F. PEUTZ</p>
<p>COOPERATIE DE VOLHARDING S-GRAVENHAGE, 1927 J.W.E. BUIJS</p>			<p>SANATORIUM ZONNES TRAAAL SILVERSUM, 1928 J. DUIKER, B. BLUJOT</p>
<p>WARENHUIS SCHUNCK HEERLEN, 1933 F.P.J. PEUTZ</p>			<p>VAN NELLEFABRIEK ROTTERDAM, 1931 L.C. VAN DER VLUOT, J.A. BRINKMAN</p>
<p>WOONHUIZEN UTRECHT UTRECHT, 1931 G. TH. RIETVELD</p>			<p>COOPERATIE DE VOLHARDING S-GRAVENHAGE, 1927 J.W.E. BUIJS</p>

Het Nieuwe
Instituut

architectuur
design
digitale cultuur

artikelnummer 381061

ONTWERP: ARIËNNE BBELENS

Op het velletje staan links en rechts vijf van deze gebouwen uit Nederland. Op de tab bij de betreffende zegel staat aanvullende informatie, zoals ontwerpdatum, architect, naam en plaats. Echter de tab links bevat soms andere informatie dan de tab rechts.

Een illustratie van het feit dat bij PostNL de rechterhand niet weet wat de linkerhand doet?

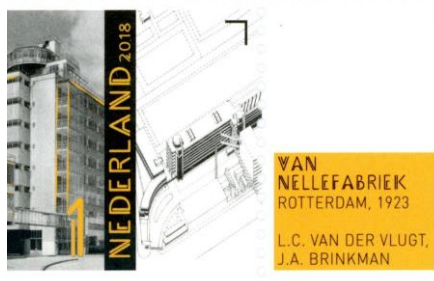
Hier een paar voorbeelden:

Tab links

van Nelle 1931

Tab rechts

van Nelle 1923

Warenhuis Schunck 1935
F.P.J. Peutz

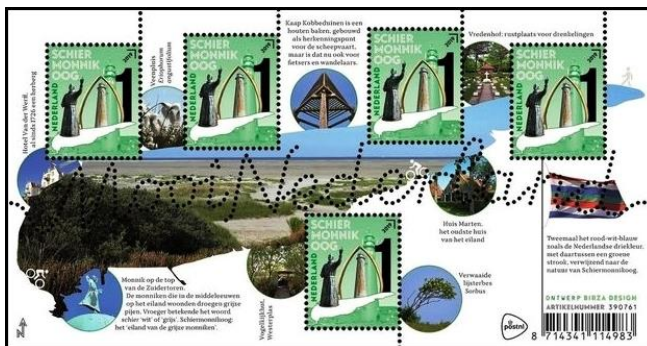
Warenhuis Schunck 1933
F. Peutz

Aan de lezer om uit te zoeken wat waar is: de tab links of de tab rechts.
Voor de verzamelaar weer een leuke aanvulling?!

Ernst Flentge

Activiteiten in de regio

28 sept.	09.00 – 12.30 u	Bingum , Dorfgemeinschaftshaus te Jemgum, Hofstraße 2
12 okt.	09.30 – 16.00 u	Winschoten , Speeltuingebouw Bovenburen Tromplaan 86
2 nov.	09.30 – 15.00 u	Stadskanaal , Zalencentrum De Rank, Oosterkade 5 te Stadskanaal (achter de kerk) postzegelbeurs
14 dec.	09.30 – 15.00 u	Winschoten : Speeltuingebouw Bovenburen Tromplaan 86
21 dec.	09.30 – 15.00 u	Veendam , Wijkcentrum Dukdalf 2.0, De 1 te Veendam
30 dec.	09.30 – 1.00 u	Hoogkerk , Sporthal Hoogkerk, Zuiderweg 70, eindejaarsbeurs voor postzegels, munten en ansichtkaarten

In de volgende Grunopost hopen we nader in te gaan op bovenstaand velletje.

POSTZEGELVEILING 'LEOPARDI'

Praxinus 176
7440 AD NIJVERDAL
Kantooradres:
Rijsseneestraat 203B
7441 AD NIJVERDAL
TELEFOON 0548-655855
E-MAIL: info@leopardi.nl

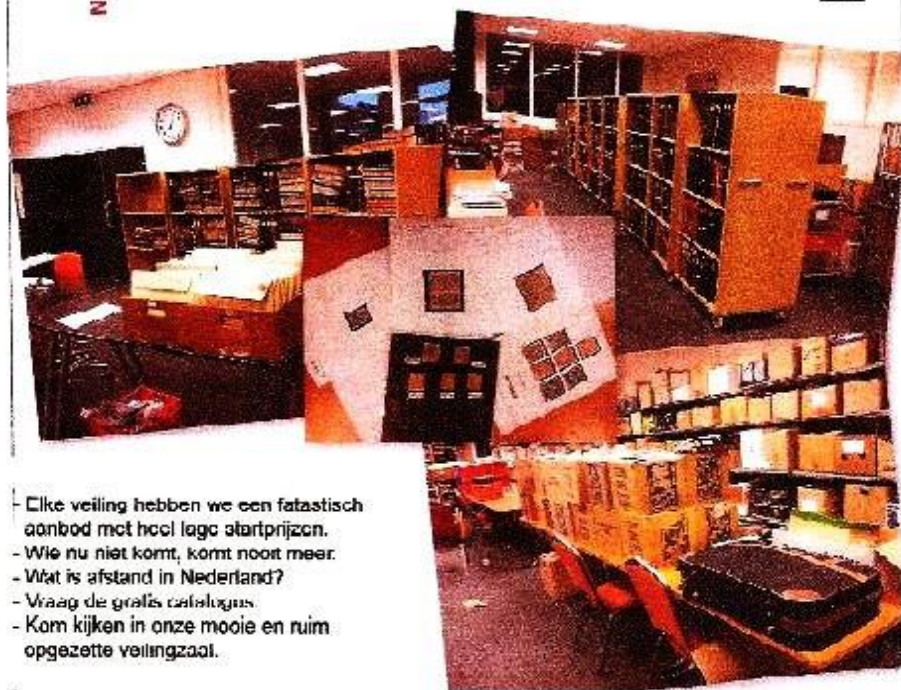
Elke twee maanden een grote veiling
in onze EIGEN VEILINGZAAL
Rijsseneestraat 203B te Nijverdal

Nu ook op internet: www.leopardi.nl

- **KIJKDAGEN:** Mixenrig tot en met vrijdag van 10.00 tot 16.00 uur.
Zaterdag van 08.30 tot 12.30 uur.
- **VEILING:** Zaterdag van 11.00 tot 12.30 de z.g. "kleine kavels"
en vanaf 13.30 uur de verzamelingen, partijen en dozen.
- Vraag de **GRATIS CATALOGUS!**

Tevens renteloze voorschotten op grotere collecties.

W.V. Leopardi, filatelisch makelaar en beëdigd taxateur.

- Elke veiling hebben we een fantastisch aanbod met heel lage startprijzen.
- Wie nu niet komt, komt nooit meer.
- Wat is afstand in Nederland?
- Vraag de gratis catalogus.
- Kom kijken in onze mooie en ruim opgezette veilingzaal.

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

UW VERZAMELING IN VERTROUWDE HANDEN

Verkocht 2016
Corinphila Nederland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 40.000

Verkocht 2017
Corinphila Nederland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 55.000

Verkocht 1998
Corinphila Zwitserland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 50.000
CHF 55.000

Verkocht 1998
Corinphila Zwitserland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 164.000
CHF 180.000

CORINPHILA VEILINGEN BV

 AMSTELVEEN - NEDERLAND

 INFO@CORINPHILA.NL

TEL. +31 20 624 97 40

WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG

 ZÜRICH - ZWITSERLAND

WWW.CORINPHILA.CH

Filatelistische partner

STOCKHOLMIA 2019

29 MAY - 2 JUNE

CORINPHILA - EEN TRADITIE VAN SUCCES

Het enige Nederlandse internationale postzegelverleihuis met zusterbedrijven in Duitsland, Zwitserland, Hongkong en de VS.

Dankzij onze uitgebreide filatelistische kennis, de optimale presentatie en ons internationale netwerk realiseren wij de hoogste prijzen.

Bel ons voor het maken van een afspraak!

Voor grotere verzamelingen komen wij graag bij u langs.